O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
_____ A.Esanov
2024-yil 30.05

D I N SH U NOSLIK
FANI BO‘YICHA
SILLABUS
Kunduzgi bo‘lim 1-kurs uchun

Bilim sohasi	**Tal’im**	**100000**
Ta’lim sohasi	**Ta’lim**	**110000**
Ta’lim yo‘nalishi	Boshlang‘ich ta’lim	60110400
Bilim sohasi	**San’at va gumanitar fanlar**	**200000**
Ta’lim sohasi	**Gumanitar fanlar(tillardan tashqari)**	**220000**
Ta’lim yo‘nalishi	Tarix	60220300
Bilim sohasi	**Biznes, boshqaruv va huquq**	**400000**
Ta’lim sohasi	**Biznes va boshqaruv**	**410000**
Ta’lim yo‘nalishi	Iqtisodiyot	60410100
	Moliya va moliyaviy texnologiyalar	60410500
	Buxgalteriya hisobi	60410200
	Bank ishi	60410600
	Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar	60411100
	Soliqlar va soliqqa tortish	60410300
Bilim sohasi	**Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy ta’minot**	**900000**
Ta’lim sohasi	**Sog‘liqni saqlash**	**910000**
Ta’lim yo‘nalishi	Farmatsiya ta’lim yo‘nalishlari	60910800
Bilim sohasi	**San’at va gumanitar fanlar**	**200000**
Ta’lim sohasi	**Tillar**	**230000**
Ta’lim yo‘nalishi	Filologiya va tillarni o‘qitish: o‘zbek tili	60230100
	Filologiya va tillarni o‘qitish: roman-german tillari bo‘yicha	60230100
Bilim sohasi	**Axborot-komunikatsiya texnologiyalari**	**600000**
Ta’lim sohasi	**Axborot-komunikatsiya texnologiyalari**	**610000**
Ta’lim yo‘nalishi	Axborot tizimlari va texnologiyalari	60610100
Bilim sohasi	**Xizmatlar**	**1000000**
Ta’lim sohasi	**Xizmat ko‘rsatish sohasi**	**10101000**
Ta’lim yo‘nalishi	Turizm va mehmondo‘stlik	61010100
Bilim sohasi	**Tabbiy fanlar, matematika va statistika**	**5000000**
Ta’lim sohasi	**Matematika va statistika**	**540000**
Ta’lim yo‘nalishi	Matematika	60540100

Termiz – 2024

Modul / FAN SILLABUSI

Pedagogika va ijtimoiy-gumanitar fanlar fakultet
Iqtisodiyot va axborot texnologiyalari fakulteti
Tibbiyot fakulteti

60220300-Tarix, 60110400- Boshlang'ich ta'lim, 60230100- Filologiya va tillarni o'qitish: o'zbek tili, 60230100- Filologiya va tillarni o'qitish: roman-german tillari bo'yicha, 60410100- Iqtisodiyot, 60410200- Buxgalteriya hisobi, 60410500- Moliya va moliyaviy texnologiyalar, 60410600- Bank ishi, 60411100- Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar, 60610100- Axborot tizimlari va texnologiyalari , 61010100- Turizm va mehmondo'stlik, 60410300-Soliqlar va soliqqa tortish, 60540100-Matematika, 60910800-Farmatsiya ta'lim yo'nalishlari

Fan nomi:	Dinshunoslik
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	DIN1104, DIN1204, DIN1304
Yil:	4
Semestr:	1/2
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	–
Laboratoriya mashg'ulotlari	–
Seminar	30
Mustaqil ta'lim	60
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Dinshunoslik turli dinlar, diniy institutlar, urf-odatlar va muqaddas matnlarning tarixiy, falsafiy va ijtimoiy mohiyati haqidagi fan bo'lib, unda, diniy matnlarning mohiyatini tushunish, diniy bilimlardan inson qalbining pokligini ta'minlash maqsadida foydalanish, shuningdek diniy e'tiqod bilan bir qatorda amaldagi konstitutsion boshqaruv tizimini hurmat qilish va qonun ustuvorligini ta'minlash madaniyatini shakllantirish o'rganiladi. Dinshunoslik fani barcha soha mutaxassislarining iymon butligi, vijdon pokligini ta'minlashga, dunyoviy va diniy bilimlarning

	mutanosibligiga erishish, yurt tinchligini saqlashda dahldorlik tuyg‘usini shakllantirishga xizmat qiladi. talaba-yoshlar tafakkurida dinning mohiyati, dunyoning diniy manzarasi, diniy va falsafiy qarashlarning o‘zaro bog‘liqligi, globallashuv jaryonlarida diniy mutaassiblik, aqidaparastlik, ekstremizm va terrorizmning davlat va jamiyat xavfsizligiga salbiy ta’sirini bilish va unga qarshi kurashishda nazariy bilimlar va amaliy ko‘nikmalarni shakllantirishdan iborat.

Fanni o‘zlashtirish uchun zarur boshlang‘ich bilimlar	
1.	Tarbiya
2.	Tarix
Ta’lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	diniy ta’limotlarning tarixi va rivojlanish bosqishlarini o‘rganish, dinning asl mazmuni bilan uning soxta talqinlarini farqlash malakasini shakllantirish;
TN2	diniy mutaassiblik va aqidaparastlikning mazmunini tushunturish va unga qarshi kurashda egallangan nazariy bilimlarni amaliy hayotda qo‘llash, ekstremizm va terrorizmning paydo bo‘lish sabablarini aniqlash va uning oqibatlarini ijtimoiy-falsafiy jihatdan tahlil qilish; diniy va dunyoviy jarayonlarga tanqidiy tafakkur nuqtai nazardan yondashuvni shakllantirish;
TN3	talabaning mustaqil ta’lim olish jarayonida din tarixi, milliy va dunyoviy dinlar rivoji, diniy qadriyatlar haqida egallangan bilimlardan amaliyotda foydalanish ko‘nikmalarini shakllantirishdan iborat.
	Ko‘nikmalar jihatidan:
TN5	diniy e’tiqodning mohiyatini maxalliy urf-odat, an’analarni tushunish,
TN6	turli dinga ishonuvchilar va ishonmaydiganlar bilan umumiy murosa qilish, ular bilan mulokot qilish madaniyati;
TN7	din nomi bilan sun’iy bog‘langan ma’naviy tahdidlar, axborot xurujlariga karshi kurashish ko‘nikmalariga ega bo‘ladi.

Fan mazmuni	
Mashg‘ulotlar shakli: ma’ruza (M)	
M1	Dinshunoslik fanining predmeti, maqsadi va vazifalari
M2	Milliy dinlar
M3	Buddizm dini tarixi va asosiy g‘oyalari
M4	Xristian dini tarixi va asosiy g‘oyalari
M5	Islom dini tarixi va mohiyati
M6	Islom dini manbalari, aqidaviy maktablari va ularning hozirgi davrdagi ahamiyati
M7	Islom fiqhiy maktablari
M8	Tasavvuf ta’limotining Sharq madaniyatiga ta’siri
M9	Islom qadriyatlari va ma’rifatining hozirgi davrdagi ahamiyati
M10	Yangi diniy ta’limotlar va sektalar
M11	Kiber makonda din. Missionerlik va prozelitizmning ijtimoiy-siyosiy xavfi
M12	Diniy fanatizm, ekstremizm, fundamentalizm, terrorizmning tarixi va ularning hozirgi davrda xavfsizlikga tahdidi
M13	O‘zbekistonda faoliyat yurituvchi diniy tashkilotlar
M14	Xalqaro diniy tashkilotlar faoliyatining tarixi va ularning barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishdagi ahamiyati
M15	Dunyoviy va diniy bilimlar mutanosibligini ta’minlashning ahamiyati
Mashg‘ulotlar shakli: Seminar mashg‘ulot (S)	
S1	Dinshunoslik fanining predmeti, maqsadi va vazifalari
S2	Milliy dinlar
S3	Buddaviylik dini tarixi va g‘oyalari
S4	Xristianlik dini tarixi va g‘oyalari
S5	Islom dini tarixi va mohiyati
S6	Islom dini manbalari, aqidaviy maktablari va ularning hozirgi davrdagi ahamiyati
S7	Islom fiqhiy maktablari
S8	Tasavvuf ta’limotlarining Sharq madaniyatiga ta’siri
S9	Islom qadriyatlari va ma’rifatining hozirgi davrdagi ahamiyati
S10	Yangi diniy ta’limotlar va sektalar
S11	Kiber makonda din. Missionerlik va prozelitizmning ijtimoiy- siyosiy xavfi
S12	Diniy fanatizm, ekstremizm, fundamentalizm va terrorizmning tarixi va hozirgi davrda xavfsizlikga tahdidi
S13	O‘zbekistonda faoliyat yurituvchi diniy tashkilotlar
S14	Xalqaro diniy tashkilotlar faoliyatining tarixi va ularning barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishdagi ahamiyati
S15	Dunyoviy va diniy bilimlar mutanosibligini ta’minlashning ahamiyati

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Seminar va amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy ishlarini bajarish	**30 soat**
2	Vaziyatli masalalar (kazuslar) tuzish	10 soat
3	Berilgan manbalarni tarjima qilish	5 soat
4	Dinshunoslikga oid berilgan mavzu bo'yicha esse yozish	5 soat
5	Anjumanga tezis tayyorlash	10 soat

Asosiy adabiyotlar

1. Jalilov B. Dinlar falsafasi. O'quv qo'llanma. – Toshkent: Noshir, 2019. –148 b.
2. Kamilov D. Dinshunoslik. O'quv qo'llanma. – Toshkent: Lesson Press, 2021. – 128 b.
3. Muratov D., Alimova M., Karimov J. Dinshunoslik, darslik. – Toshkent: «Navro'z» nashriyoti, 2019. – 264 b.
4. Raximdjanov D., Ernazarov O. Dinshunoslikka kirish. O'quv qo'llanma. – Toshkent: «O'FMJ» nashriyoti, 2018. – 304 b.
5. Shermuxamedova N.A.Diniy fanatizm fenomeni/Inson falsafasi. – Darslik. – Toshkent: Innovasiya-Ziyo, 2021. – B. 314-499.

Qo'shimcha adabiyotlar

6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. –Toshkent: O'zbekiston, 2022. – 416 b.
7. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. – Toshkent: O'zbekiston, 2019.
8. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon. –Toshkent: O'zbekiston, 2019.

Abu Xomid G'azzoliy Kimei saodat//Ikki dunyo saodatiga eltuvchi bilim. – Samarkand: Imom Buxoriy xalqaro markazi, 2019.

9. Rumiy J. Yetti majlis. –Toshkent: Yangi asr avlodi, 2019.
10. Rumiy J. Masnaviy. 40 rivoyatga sharx. –Toshkent: Navruz, 2019.
11. Saifnazarov I., Sultonov T., Ilhomjonov L., Xalimmetova R. Dinshunoslik.o'quv qollanmasi. –Toshkent: TDIU, 2019. – 180 b.
12. Yassaviy Xoja Axmad Devoni xikmat. –Toshkent: Navro'z, 2018
13. Islomov Z., Haydarov I. Xristianlik: ibodatxona, ibodat va marosimlari. – Toshkent: Qaqnus nashriyoti, 2020.
14. Farfiyev B. O'zbekiston ijtimoiy taraqqiyotida islom ratsionalizm omili. – Toshkent: O'FMJ nashriyoti, 2019.

Axborot manbaalari

15. www.ziyonet.uz.
16. www.edu.uz.
17. www.google.uz.

www.gov.uz.

Talabaning fan bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho (90-100 ball) olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to‘liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo‘l qo‘ymasa;
- fan bo‘yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo‘lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo‘nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo‘lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to‘liq va aniq bajargan bo‘lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa meyoriy-huquqiy xujjatlarni o‘zlashtirgan bo‘lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo‘yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo‘lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho (70-89 ball) olish uchun talabalarning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmuni tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo‘l qo‘ymasa;
- fanning mazmuni amaliy ahamiyatini tushungan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o‘quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo‘yicha berilgan savolllarga to‘g‘ri javob bera olsa;
- fan bo‘yicha mustaqil topshiriqlarni to‘liq bajargan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha konspektini puxta shakllantirgan bo‘lsa;
- fanga tegishli qonunlar va me’yoriy xujjatlarni o‘zlashtirgan bo‘lsa;

v) 3 baho (60-69 ball) olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo‘lish;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo‘l qo‘yilsa;
- bayon qilish ravon bo‘lmasa;
- fan bo‘yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo‘yicha matn puxta shakllantirilmagan bo‘lsa.

g) quyidagi hollarda talabalarning bilim darajasi qoniqarsiz 2 (0-59) baho bilan boholanishi mumkin:

- fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga tayyorgarlik ko‘rilmagan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo‘lmasa;

- fan bo‘yicha matnlarni boshqalardan ko‘chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo‘yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilgan bo‘lsa;

Fan o‘qituvchisi to‘g‘risida ma’lumot

Mualliflar:	K.Toshov – Termiz iqtisodiyot va servis universiteti “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasi dotseni v.b., tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) M.Ro‘ziyeva – Termiz iqtisodiyot va servis universiteti “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasi dotseni v.b., tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) Sh.Jumayeva – Termiz iqtisodiyot va servis universiteti “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasi dotseni v.b., tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) U.Xudoyberdiyev- Termiz iqtisodiyot va servis universiteti “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasi katta o‘qituvchisi, tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD).
E-mail:	kamoliddintoshov81@gmail.com
Tashkilot:	Termiz iqtisodiyot va servis universiteti “Ijtimoiy-gumanitar fanlar” kafedrasi
Taqrizchilar:	U.O‘.Mustafoyev – Termiz davlat universiteti “Falsafa” kafedrasi dotsenti, falsafa fanlar nomzodi. H.M.Rasulov – Termiz davlat Pedagogika instituti “Falsafa va ma’naviyat” kafedrasi mudiri, siyosiy fanlar nomzodi, professor.

Mazkur Sillabus universitet o‘quv-uslubiy Kengashining 2024-yil 30- avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasining 2024-yil 28- avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan ma’qullangan.

O‘quv-uslubiy bo‘lim boshlig‘i Z. Turayev

Fakultet dekani S.Bozorov

Kafedra mudiri S. Eshqurbonov

Tuzuvchilar K.Toshov

U.Xudoyberdiyev

F.Saydullayev

A.Karimov